

■ ■ OBRAZ TYGODNIA

5 Kościół, Niemcy, reparacje
MAREK ZAJĄC

6-9 Wiadomości / Komentarze

16 Czytania / Widzenia

BP GRZEGORZ RYŚ / PAWEŁ ŚPIEWAK
O. WACŁAW OSZAJCA / PIOTR SIKORA

26 Tygodnik Czytelników

■ ■ KRAJ

18 Jeszcze jeden front Marcina
Reya JANUSZ SCHWERTNER

22 Tani jak Polak

PIOTR WÓJCIK: *Dobre wskaźniki skrywają zawily obraz rynku pracy*

24 Nie wyrzucajcie nas za burtę

ROZMOWA Z JAKUBEM URBANIKIEM, PRAWNIKIEM, *o formalizacji związków osób tej samej płci w Polsce*

■ ■ WIARA

28 Teologiczna bomba już wybuchła

PIOTR SIKORA *o kolejnym głosie za możliwością komunii dla rozwodników w nowych związkach*

32 Lekcja z wizyty w Medziugorju

KS. ANDRZEJ DRAGUŁA

34 Pierwszy krok papieża

DOMINIKA MATEJKO: *Korespondencja z wizyty Franciszka w Kolumbii*

36 Jedność w różnorodności

O. DOMINIK JURCZAK OP: *Dlaczego dyskusja o liturgii tak bardzo dzieli?*

■ ■ ŚWIAT

38 Postwojna w czasach postprawdy ANNA ŁABUSZEWSKA

41 Protestancka Ostpolitik
GERHARD GNAUCK

43 Gruzińskie zmagania na górze
WOJCIECH JAGIELSKI

46 Cena milczenia

ALEKSANDRA KŁOSIŃSKA Z BIRMY

■ ■ TEMAT TYGODNIKA ■

10 Jak hartuje się elektorat
KALINA BŁAŻEJOWSKA

Programy informacyjne to tylko szpica. Cała ramówka TVP ma przenosić widzów w alternatywną rzeczywistość.

13 Lekcje pogardy

ROZMOWA Z PROFESOREM MICHAŁEM BILEWICZEM, PSYCHOLOGIEM SPOŁECZNYM

Przekraczanie norm w TVP może się okazać nie do zniesienia dla wielu wyborców PiS-u. W niedawnych badaniach zauważyliśmy, że to właśnie konserwatyści mają największą alergię na mowę nienawiści.

■ ■ FELIETONY ■

27 ANNA DZIEWIT-MELLER

37 SZYMON HOŁOWNIA

49 ANDRZEJ STASIUK 68 JAN KLATA

84 STANISŁAW MANCEWICZ

84 BARTOSZ MINKIEWICZ

■ ■ DODATKI SPECJALNE ■

Festiwal Conrada
Nagroda Literacka GDYNIA
Festiwal Jazz Jantar

Okładka: MAREK TROJANOWSKI
Redaktorka prowadząca: ANNA GOC

47 Cztery kilogramy

MAREK RABIJ: *Relacja z pogranicza Birmy i Bangladeszu*

48 Przerwany sen marzycieli

JAN SMOLEŃSKI *o wygaszeniu programu DACA*

■ ■ HISTORIA

50 Rzeczpospolita pod okupacją

ADAM PUŁAWSKI *o wyjątkowości Polskiego Państwa Podziemnego*

■ ■ NAUKA

54 Zarazki i wartości

KASPER KALINOWSKI: *Różnice kulturowe mogły powstać w reakcji na środowisko*

57 Trzech śniących owiraptorów

ŁUKASZ ŁAMŻA: *„Czytamy Naturę”*

■ ■ KULTURA

58 Pamięć kości

ROZMOWA Z JOANNĄ KOS-KRAUZE, REŻYSERKĄ

62 Biblia infantium

DARIUSZ KOSIŃSKI: *Księga Rodzaju w Nowym Teatrze*

64 Mężczyzna z czerni

ROBERT KASPRZYCKI: *Johnny Cash śpiewał za tych, którzy żyją w mroku*

66 Barbarzyńcy w ogrodzie

ANITA PIOTROWSKA *o filmie Rubena Östlunda „The Square”*

67 Warto zobaczyć w TV

68 Wśród ksiązek

■ ■ SMAKI

74 Kapuściane multi-kulti

PAWEŁ BRAVO

■ ■ TYGODNIK NA WAKACJE

80 Napar z wszechświata

MAGDALENA RITTENHOUSE *o japońskiej ceremonii herbaty*

TYGODNIK POWSZECHNY ■ www.TygodnikPowszechny.pl

Redaktor naczelny Piotr Mucharski
Redaktor senior ks. Adam Boniecki
Zastępcy redaktora naczelnego
Michał Kuźmiński, Marcin Żyła
Dyrektor artystyczny Marek K. Zalejski
Wiara: Anna Goc, Szymon Hołownia, ks. Jacek Prusak SJ, Piotr Sikora, Artur Sporniak (kierownik), Błażej Strzelczyk, Marcin Żyła
Kraj: Paweł Bravo (kierownik), Marek Rabij, Mariusz Sepiolo, Andrzej Stankiewicz, Przemysław Wilczyński
Świat: Patrycja Bukalska, Wojciech Jagielski, Anna Łabuszewska, Wojciech Pięciak (kierownik)
Historia: Wojciech Pięciak
Nauka: Michał Kuźmiński, Łukasz Kwiatek (kierownik), Łukasz Lamża
Kultura: Kalina Błażejowska, Tomasz Fiałkowski, Grzegorz Janikowicz, Katarzyna Kubisiowska,

Piotr Mucharski (kierownik), Anita Piotrowska
Redaktor wydań specjalnych Michał Okoński
Felietyniści: Wojciech Bonowicz, Anna Dzewit-Meller, Szymon Hołownia, Jan Klata, Stanisław Mancewicz, Bartosz Minkiewicz, Andrzej Stasiuk
Stale współpracują: Elżbieta Adamiak, Klaus Bachmann, Justyna Bargielska, Marek Bieńczyk, Wojciech Bonowicz, Wojciech Brzeziński, Beata Chomątowska, s. Barbara Chyrowicz, Justyna Dąbrowska, Bartek Dobroch, ks. Andrzej Draguła, Jakub Dymek, Jarosław Flis, Andrzej Franaszek, ks. Tomáš Halík, ks. Michał Heller, o. Wacław Hryniewicz, Piotr Klodkowski, Piotr Kosiewski, Radosław Korzycki, Dariusz Kosiński, Justyna Kosińska, Ryszard Koziołek, Stanisław Lubiński, Józef Majewski, Paweł Marczewski, Michał P. Markowski, Marcin Napiórkowski, Małgorzata

Nocuń, Wojciech Nowicki, Joanna Olech, Olaf Osica, Karolina Przewrocka-Aderet, Jakub Puchalski, Zuzanna Radzik, Magdalena Rittenhouse, Adam Robiński, bp Grzegorz Ryś, Agnieszka Sabor, Tadeusz Sławek, Michał Sowiński, Andrzej Stasiuk, Władysław Stróżewski, Teresa Stylińska, Paweł Śpiewak, Joachim Trenkner, Marek Zajac
Wydanie internetowe: Ewelina Burda, Marta Makowska-Bogucka, Artur Strzelecki (kierownik), Michał Kuźmiński (kierownik), Błażej Strzelczyk
Fotodycja: Edward Augustyn, Grażyna Makara (kierownik)
TP Typografia: Andrzej Leśniak, Marta Makowska-Bogucka, Artur Strzelecki (kierownik)
Korekta: Grzegorz Bogdał, Sylwia Frolow, Maciej Szklarczyk (kierownik)
Marketing i Projekty Specjalne: Marta Filipiuk-Michmierz, Maja Kuczińska (kierownik), Anna Pietrzykowska, Patryk Stanik

Projekt graficzny: Marek Knap i Marek Trojanowski
WYDAWCA Tygodnik Powszechny Sp. z o.o.
Zarząd: Jacek Ślusarczyk (prezes), Piotr Mucharski (wiceprezes), Maja Kuczińska (członkini)
Adres wydawcy i redakcji: 31-007 Kraków, ul. Wiślna 12, tel.: 12-422-25-18, 12-422-23-11, redakcja@tygodnik.com.pl
Reklama, promocja: tel. 12-422-05-70, reklama@tygodnik.com.pl, promocja@tygodnik.com.pl
Prenumerata: tel. 12-431-26-83, prenumerata@tygodnik.com.pl

REKLAMA

S-NET zapewnia wsparcie technologiczne dla „Tygodnika Powszechnego”

Quad/Graphics w Wyszakowie drukuje „Tygodnik Powszechny”

■ REDAKCJA NIE ZWRACA TEKSTÓW NIEZAMÓWIONYM ORAZ ZASTRZEGA SOBIE PRAWO ICH REDAGOWANIA I SKRACANIA. REDAKCJA NIE ODPOWIADA ZA TREŚĆ OGŁOSZEŃ. REDAKCJA MA PRAWO DO ODMOWY PUBLIKACJI OGŁOSZEŃ.

■ PRAWA AUTORSKIE I MAJĄTKOWE DO WSZYSTKICH MATERIAŁÓW zamieszczonych w „Tygodniku Powszechnym” należą do Wydawcy oraz ich Autorów i są zastrzeżone znakiem © na końcu artykułu. Materiały oznaczone na końcu dodatkowym znakiem ® mogą być wykorzystane przez inne podmioty tylko i wyłącznie po uiszczeniu opłaty, zgodnie z Cennikiem i Regulaminem korzystania z artykułów prasowych, zamieszczonymi pod adresem www.TygodnikPowszechny.pl/nota-wydawnicza.